

LEIDING & LOT

Inleiding

Er zijn verschillende opvattingen over leiding en lot. De één zegt: 'Ik geloof in toeval'. Een ander zegt: 'Ik geloof in dubbele uitverkiezing: God bepaalt of je wordt behouden of niet'. Weer een ander zegt dat hij niet in toeval gelooft, maar dat alles door God geleid wordt. De I tjing leert dat alles van tevoren bepaald is en dat alles deel uitmaakt van een groter geheel. Alles in het leven wordt geleid en als het afgelopen is, kom je terug in een volgend leven. De overeenkomst in al deze opvattingen is dat de eigen verantwoordelijkheid ver te zoeken is. Dan wandelen we in platgetreden paden die voor ons liggen.

In het Nieuwe Testament staan echter vele teksten die vertellen hoe we zouden leven. Dat is een leven onder het Verbond der genade, waarin wijsheid is. Dat verbond geeft ons de verantwoordelijkheid over onze eigens levens.

Er wordt een hoop vrome praat verkocht die in werkelijkheid in niets verschilt van heidense filosofieën. Men vindt deze dingen uit, met als resultaat dat de mens apathisch wordt. Er is toch niets aan te doen. Neem bijvoorbeeld deze uitspraak: 'Er gaat niemand voor zijn tijd'. Maar wat zegt de Bijbel?

Ps. 90: 10 Aangaande de dagen onzer jaren, daarin zijn zeventig jaren, of, zo wij zeer sterk zijn, tachtig jaren; en het uitnemendste van die is moeite en verdriet; want het wordt snelijk afgesneden, en wij vliegen daarheen.

De tijd die we hier op aarde zijn, heeft kennelijk te maken met hoe sterk ons gestel is. Ouder worden gaat met steeds grotere snelheid.

12 Leer *ons* alzo de dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen.

Hoe komt het dat de mens overlijdt? Heeft God daar de hand in, of gaan we op een gegeven moment gewoon? Op vele overlijdenslaarten staat: 'God heeft tot Zich genomen...', maar God heeft ons al veel eerder tot Zich genomen. Op het moment dat we tot geloof gekomen waren, zijn we met Hem in de hemel gezet. Dat gebeurt dus niet pas bij het overlijden. Leeftijd en aanleg bepalen de dood van iemand. Genetische eigenschappen spelen daarin een grote rol. God houdt dat soort dingen niet bij.

Iemand die er verstand van heeft kan tamelijk nauwkeurig bepalen hoe oud iemand ongeveer zal worden. Dat is kansberekening.

Verzekeringsmaatschappijen maken daar gebruik van, om de hoogte van een bepaalde verzekeringspremie te kunnen vaststellen.

Gaat er iemand voor zijn tijd? Wat is iemands tijd en hoezo daarvoor of daarna? Of, zoals het lied van Piet Sybrandi zegt: 'Hij houdt de hele wereld in Zijn hand'. Is dat zo? Waar komt dat idee vandaan? Want het staat niet in de Bijbel. Ja, de Heer grijpt wel incidenteel in, maar dat is geen normale gang van zaken. De normale gang van zaken lijkt veel op wat de deïsten zeggen, namelijk dat God in den beginne de hemelen en de aarde schiep en daarna is Hij wat anders gaan doen.

De Bijbel leert dus dat de lengte van iemands leven bepaald wordt door de kracht van z'n gestel.

Pred. 9: 11 Ik keerde mij, en zag onder de zon, dat de loop niet is der snellen, noch de strijd der helden, noch ook de spijs der wijzen, noch ook de rijkdom der verstandigen, noch ook de gunst der welwetenden, maar dat tijd en toeval aan alle dezen wedervaart;

Ik keerde mij = ik keek eens rond.

Onder de zon = daar waar het licht op schijnt.

Loop = laufen = looppas, rennen. Het gaat om een hardloopwedstrijd en het is niet zo dat degene die het hardst kan lopen ook wint, want er kan onderweg van alles gebeuren: je enkel verzwikken of in elkaar storten van vermoeidheid, of nog andere dingen.

Strijd der helden = het is niet noodzakelijk de beste die wint.

Spijs der wijzen = zie vers 14 en 15. Iemand die wijs is zou aan de kost moeten kunnen komen, maar de arme wijze man in deze verzen werd niet rijk van zijn wijsheid.

Rijkdom der verstandigen = werkt ook niet altijd, want het leven is heel wat gecompliceerder.

Sálomo zag dat bij al deze mensen toeval en tijd een rol spelen. Dit beperkt hen in hun ontwikkeling.

Tijd = omstandigheden, de denkwijze of de filosofie van de mens. (Het idee dat iemand z'n tijd ver vooruit is berust op het idee dat er in de tijd alleen maar vooruitgang is.)

Toeval = er kan van alles gebeuren.

12 Dat ook de mens zijn tijd niet weet, gelijk de vissen, die gevangen worden met het boze net; en gelijk de vogelen, die gevangen worden met den strik; gelijk die, *alzo*

worden de kinderen der mensen verstrikt, ter bozer tijd, wanneer dezelve haastelijk over hen valt.

Voor je het weet ben je verstrikt in netten en strikken en kom je er niet meer uit. Bij sommige mensen kun je verwachten dat het misloopt in hun leven, bij anderen verwacht je het niet en gebeurt het toch. Ook van de Heere Jezus zegt men dat Hij wel een goede man was, maar in de verkeerde tijd leefde. Hij had bovendien de verkeerde mensen om Zich heen: Zijn discipelen waren maar simpele boeren en vissers. Bovendien was Hij bepaald niet subtiel ('Gij slangen, gij adderengebredsels!') en nog een Jood ook. Als Hij Zich wat politiek correcter had gedragen, had Hij het waarschijnlijk heel wat verder geschopt. Nou, hoe mis kun je het hebben!

De Bijbel leert dat de mens het maar moet doen met wat hij van z'n ouders heeft meegekregen. De Prediker zegt ook dat het leven maar tijdelijk is en dat, als je nog wat wilt doen, je dit het beste zo snel mogelijk kunt doen. De calvinisten trekken zich in het algemeen niet zoveel aan van het boek Prediker. Zij zeggen dat Prediker weliswaar geschreven is door Sálomo, maar dan in de tijd dat het al slecht met hem ging. Daarom was hij zo cynisch. De vraag die daarbij direct naar boven komt is: werd Salomo bij het schrijven van Prediker dan niet geïnspireerd? Want dat zou betekenen dat Prediker helemaal niet in de Bijbel thuis hoort en je er dus ook niets van aan hoeft te trekken. Dat doen calvinisten dan dus ook nauwelijks.

God bepaalt in het algemeen niet de lengte van ons leven, maar Hij is wel lankmoedig over ons, niet willende dat enigen verloren gaan, maar dat allen tot bekering komen (2 Petr.3: 9). Hij wacht nog steeds met Zijn oordeel over de mensheid, zodat de mens de gelegenheid krijgt zich tot God te bekeren. Of hij dan ook tot geloof komt? Dat is afhankelijk van de persoon, want de verantwoordelijkheid ligt bij de mens.

Leiden

Wij scharrelen hier maar wat rond op aarde en onderweg roept de Heer ons en zegt: 'Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u helpen bij het oversteken'. O nee, dat staat er niet. De Bijbel zegt dat als je zwakke knieën of enkels hebt, je gewoon moet blijven lopen en wel rechtdoor (Hebr. 12: 12), op je doel af. Je bent namelijk zelf verantwoordelijk voor je leven.

Het idee dat de Heer onze levens invult, is altijd gekoppeld geweest aan het werkwoord 'wachten'. Je moet namelijk wachten op de leiding des Heeren. Maar als leiding sturen is en je staat stil, dan kan God blijven sleuren aan je stuur, maar er gebeurt niets. Als je zegt: 'Ik ben benieuwd hoe de Heer dat gaat leiden', dan ben je helemaal niet op weg, maar zit je op een sofa.

In het algemeen is het dus geen Bijbelse gedachte dat de Heer ons leidt.

Joh. 16: 13 Maar wanneer Die zal gekomen zijn, *namelijk* de Geest der waarheid, Hij zal u in al de waarheid leiden; want Hij zal van Zichzelf niet spreken, maar zo wat Hij zal gehoord hebben, zal Hij spreken, en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen.

Geest der waarheid = de Heilige Geest.

Wie leidt? De Geest der waarheid.

Wie wordt er geleid? Wij.

Waarheen dan? want dat is toch geen onbelangrijke vraag. Je wilt immers weten waar je heengaat. Anders is het net als met die oude vrouwtjes die door padvindsters naar de overkant van de straat worden geleid, waar ze helemaal niet moesten zijn.

Abraham is op weg gegaan zonder te weten waar hij heenging, maar wij weten waar we heengaan. Niet naar de hemel, want daar zijn we al. Hij zal ons leiden naar onze zoonstelling, naar onze heerlijkheid.

Leiden = brengen. Hij brengt ons naar onze zoonstelling. Dat doet Hij door ons te leiden in heel de waarheid. Wat doet de Heer vandaag? Ja, een volk verzamelen voor Zijn Naam; maar in de praktijk? Wat is de bedoeling van ons leven? Dat wij onderwezen worden in de waarheid. Hij bouwt Zich een Gemeente, een pilaar en vastigheid der waarheid (1 Tim. 3: 15). Hij bouwt Zich een volk van priesters. Die priesters zijn wij, de gelovigen. Niet slechts de voorgangers, maar alle gelovigen. Aan ons, de priesters, is het Woord van God toebetrouwd. Wij zijn verantwoordelijk voor het bewaren van dat Woord en dus voor het bewaren van de waarheid, voor het onderwijs daarin en de prediking daarvan. Daarom worden wij onderwezen in Gods Woord.

Hoe wij dat Woord beleven, bepaalt in de toekomst onze mate van heerlijkheid. Dat heeft dus met eigen verantwoordelijkheid te maken. Door de kennis der waarheid tot je te nemen, leer je verantwoordelijkheid te dragen. Dat is heel anders dan te zeggen dat alles van tevoren al bepaald is. Eigen verantwoordelijkheid heeft niets met wet te maken. De Prediker zegt zelfs: 'Wees ook niet al te rechtvaardig in het leven' (Pred. 7: 16). Soms moet je concessies doen in het leven, waardoor je je idealen moet laten varen. Daarmee laad je wel verantwoordelijkheid op je: welke keuzes maak je? De bedoeling van dit leven is dat je tot volwassenheid komt. Dan ben je namelijk in staat je eigen verantwoordelijkheid te dragen. Dit geldt zowel voor de oude- als voor de nieuwe mens.

- Hebr. 12: 5 En gij hebt vergeten de vermaning, die tot u als tot zonen spreekt: Mijn zoon, acht niet klein de kastijding des Heeren, en bezwijkt niet, als gij van Hem bestraft wordt;
- 6 Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt een iegelijk zoon, dien Hij aanneemt.
- 7 Indien gij de kastijding verdraagt, zo gedraagt God Zich jegens u als zonen; (want wat zoon is er, dien de vader niet kastijdt?)
- 8 Maar indien gij zonder kastijding zijt, welke allen deelachtig zijn geworden, zo zijt gij dan bastaarden, en geen zonen.
- 9 Voorts, wij hebben de vaders onzes vleses wel tot kastijders gehad, en wij ontzagen hen; zullen wij *dan* niet veelmeer den Vader der geesten onderworpen zijn, en leven?
- 10 Want genen hebben *ons* wel voor een korten tijd, naar dat het hun goed dacht, gekastijd; maar Deze kastijdt *ons* tot *ons* nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden.
- 11 en alle kastijding als die tegenwoordig is, schijnt geen *zaak* van vreugde, maar van droefheid te zijn; maar daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid dengenen, die door dezelve geoefend zijn.
- 12 Daarom richt weder op de trage handen, en de slappe knieën;
- 13 En maakt rechte paden voor uw voeten, opdat het geen kreupel is, niet verdraaid worde, maar *dat* het veelmeer genezen worde.

Volwassen worden is geen pretje, maar het leidt wel ten goede. Dan krijgen we deel aan Zijn heiligheid.

- Luk. 19: 12 Hij dan zeide: Een zeker welgeboren man reisde in een *vergelegen* land, om voor zichzelf een koninkrijk te ontvangen, en *dan* weder te keren.
- 13 En geroepen hebbende zijn tien dienstknechten, gaf hij hun tien ponden, en zeide tot hen: Doet handeling totdat ik kome.

Hij zei niet: 'En wacht op Mijn leiding', maar 'doet handeling totdat Ik kom'. De man die op de sofa was blijven zitten en niets met z'n pond gedaan had, verging het dan ook niet goed.

In de Bijbel staat nergens dat, als je een bediening krijgt, Hij je zal leiden. Nee, Hij grijpt soms in, omdat je dreigt de verkeerde kant op te gaan, of omdat Hij andere plannen met je heeft (Paulus in Troas (Hand. 16: 9, 10); Bileam (Num. 22 – 24; Neh. 13: 2).

Tot Abraham zegt de Heer: 'Ga er maar uit en Ik zal je ergens anders brengen'. En tot Noach: 'Bouw maar een schip, want over 120 jaar gaat het flink regenen'. Zij moesten het vervolgens wel zelf doen. De route gaat via de waarheid en we leven in een wereld die de waarheid in ongerechtigheid tenonder houdt. Daarom zegt Hij: 'Kom tot Mij, want Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven'.

Wij zijn slaven van opgelegde wetten en regels, van religie enzovoort. We moeten zus en we moeten zo. En als je niet tevreden bent over je leven en je wilt jezelf verbeteren, een beter mens worden, dan ga je naar een agoog; die gaat dan aan je zitten sleutelen (agogiek: zie pagina 9). Maar de Bijbel zegt dat de mens onverbeterlijk is. Er is niets aan je te doen. Ja toch... als het leven van Christus in je is en de waarheid je leidt. Dán verander je. Dan trekt Hij je uit deze tegenwoordige boze eeuw, waardoor je geen slaaf meer bent van deze wereld, maar vrij geworden bent.

Leidt vrijheid tot bandeloosheid? Dat kan, maar als je een doel hebt in je leven, dan hoeft dat helemaal niet zo te zijn. Als we dus de loopbaan lopen die ons is voorgesteld, dan kunnen we in vrijheid ons leven leven. Als je maar je doel in het oog houdt. Maar ook dan kun je nog weleens naar rechts of naar links afwijken. En als je teveel afwijkt, kun je inderdaad een duw krijgen, maar dat hoeft niet. God kán ingrijpen, maar het is niet gezegd dat Hij het ook doet.

Om erachter te komen of de Heer inderdaad onze levens leidt, ligt het voor de hand dat we alle Schriftplaatsen opzoeken waar het woord 'leiden' en afleidingen daarvan voorkomen.

Het Griekse woord voor 'leiden' = Ago. Dit woord heeft ook de betekenis in zich van 'brengen' en eventueel van 'halen, ophalen'.

G71, ἀγῶ, agō, ag'-o

A primary verb; properly to *lead*; by implication to *bring, drive*, (reflexively) *go*, (specifically) *pass* (time), or (figuratively) *induce*: - be, bring (forth), carry, (let) go, keep, lead away, be open.

Ago komt 71 keer voor in het Nieuwe Testament, waarvan slechts 8 keer in de brieven.

We zullen eerst de afgeleiden van Ago bespreken.

Diago

Een afgeleide van **ago** = **diago** = leven of tijd doorbrengen

G1236, δίαγω, *diagō*, *dee-ag'-o*

From **G1223** and **G71**; to *pass time or life*: - lead life, living.

Diago komt alleen voor in 1 Tim. 2: 2 Titus 3: 2 en 3

- 1 Tim. 2:1 Ik vermaan dan voor alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen, voor alle mensen;
- 2 Voor koningen, en allen, die in hoogheid zijn; opdat wij een stil en gerust leven **leiden** mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid.

Leiden = diago

Niet opdat het land voortgestuwd wordt in de vaart der volkeren, maar opdat wij een stil en gerust leven kunnen leiden. Het zou ook vertaald kunnen worden met: opdat wij ons leven stil en rustig doorbrengen.

De bedoeling is dat wij de leiding over onze eigen levens hebben. We bidden immers niet voor onszelf, maar voor de overheden. We bidden opdat **wij** een stil en gerust leven zouden leiden.

- Titus 3: 1 Vermaan hen, dat zij aan de overheden en machten onderdanig zijn, dat zij tot alle goed werk bereid zijn;
- 2 Dat zij niemand lasteren, geen vechters zijn, *maar* bescheiden zijn, alle zachtmoedigheid bewijzende jegens alle mensen.
- 3 Want ook wij waren eertijds onwijs, ongehoorzaam, dwalende, menigerlei begeerlijkheden en wellusten dienende, in boosheid en nijdigheid **levende**, hatelijk zijnde, *en* elkander hatende.

Vers 3: Levende = diago.

Leven in de zin van doorbrengen; zij brachten hun leven door, of zij leidden hun leven in boosheid en nijdigheid enzovoort.

Exago

Een andere afgeleide van **ago** is **exago** = uitleiden.

G1806m, ἐξάγω, *exagō*, *ex-ag'-o*,

From **G1537** and **G71**; to *lead forth*: - bring forth (out), fetch (lead) out.

- Joh. 10: 2 Maar die door de deur ingaat, is een herder der schapen.
- 3 Dezen doet de deurwachter open, en de schapen horen zijn stem; en hij roept zijn schapen bij name, en **leidt** ze **uit**.

De goede Herder leidt de kudde uit. Hij leidt ze uit en daarna gaat Hij voor ze uit.

Uitleiden heeft de betekenis van vooropgaan. Leiden is dus niet achteraan lopen met een zweep in de hand of iets dergelijks en ook niet naast iemand lopen en af en toe corrigeren.

Andere Schriftplaatsen met **exago**:

- Hebr. 8: 8 Want *hen* berispende, zegt Hij tot hen: Ziet, de dagen komen, spreekt de Heere, en Ik zal over het huis Israëls, en over het huis van Juda een nieuw verbond oprichten;
- 9 Niet naar het verbond, dat Ik met hun vaders gemaakt heb, als Ik hen bij de hand nam, om hen **uit** Egypteland te **leiden**;
- Mark 8: 23 En de hand des blinden genomen hebbende, **leidde** Hij hem uit buiten het vlek, en spoog op zijn ogen, en legde de handen op hem, en vraagde hem, of hij iets zag.
- Mark. 15: 20 En als zij Hem bespot hadden, deden zij Hem den purperen mantel af, en deden Hem Zijn eigen klederen aan, en **leidden** Hem **uit**, om Hem te kruisigen.
- Luk. 24: 50 En Hij **leidde** hen buiten tot aan Bethánië, en Zijn handen opheffende, zeggende Hij hen.
- Hand. 5: 19 Maar de engel des Heeren opende des nachts de deuren der gevangenis en **leidde** hen **uit**...
- Hand. 7: 36 Deze heeft hen **uitgeleid**, doende wonderen en tekenen in het land van Egypte, en in de Rode zee, en in de woestijn, veertig jaren.
- Hand. 7: 40 Zeggende tot Aäron: Maak ons goden, die voor ons heengaan; want *wat* dezen Mozes *aangaat*, die ons uit het land van Egypte **geleid** heeft, wij weten niet, wat hem geschied is.
- Hand. 12: 17 En als hij hen met de hand gewenkt had, dat zij zwijgen zouden, verhaalde hij hun, hoe hem de Heere uit de gevangenis **uitgeleid** had, en zeide: Boodschapt dit aan Jakobus en de broederen. En hij uitgegaan zijnde, reisde naar een andere plaats.

- Hand. 13: 17 De God van dit volk Israël heeft onze vaders uitverkoren, en het volk verhoogd, als zij vreemdelingen waren in het land van Egypte, en heeft hen met een hogen arm daaruit **geleid**.
- Hand. 16: 37 Maar Paulus zeide tot hen: Zij hebben ons, die Romeinen zijn, onveroordeeld in het openbaar gezeseld, en in de gevangenis geworpen, en werpen zij ons nu heimelijk daaruit? Niet alzo; maar dat zijzelf komen, en ons **uitleiden**.
- Hand. 16: 39 En zij, komende, baden hen, en als zij hen **uitgeleid** hadden, begeerden zij, dat zij uit de stad zouden gaan.
- Hand. 21: 38 Zijt gij dan niet de Egyptenaar, die voor deze dagen oproer verwekte, en de vier duizend moordenaars naar de woestijn **uitleidde**?

Agogiek

Agogiek wordt beoefend door agogen.

Agoog = leider. Al die 'gogen' hebben dus iets met leiding geven te maken.

Sociale agogiek = de praktijktheorie van het professioneel interveniëren in psychosociale veranderingsprocessen. De verandering kan exagogisch (hulpverlening), anagogisch (vorming) of catagogisch (preventie) zijn. Het resultaat kan incidenteel en productgericht zijn (het invullen van een document voor kinderbijslag) of structureel en procesgericht (de cliënt wordt versterkt in zijn probleemoplossende vaardigheid).

Om de verandering mogelijk te maken hanteert de sociaal-agoog interactieve communicatie, relatie-opbouw en gesprekstechnieken (die ofwel vertrouwen opbouwen ofwel aanzetten tot actie). Verandering komt er via het agogisch proces dat bestaat uit een reeks stappen: motivatie, diagnose, doelstellingen, strategiebepaling, uitvoering en evaluaties.

Het hele idee dat het leven verandering is en begeleid moet worden, komt voort uit de gedachte dat de maatschappij maakbaar is. Daar hebben we agogen voor die de mens dus komen maken. De mens moet gevormd worden naar het ideaalbeeld, waardoor we allemaal eenheidsworsten worden, knakworsten (unox).

Maar als je jezelf blijft, dan laat je jezelf niet maken. Daar zit hem nu net het grote probleem, want de mens mag niet zichzelf blijven en moet gevormd worden. Maar een mens kán niet veranderen. Hem kan hooguit gedrag aangeleerd worden. Zoals bij mensen die gek zijn; het heet dan dat ze gedragsgestoord zijn en dus moeten ze ander gedrag aanleren. Bij dieren mag dat dan weer niet, want dat is dierenmishandeling!

Dat de mens onder wet geplaatst wordt, kan nuttig zijn voor die mens en voor anderen, maar hij verandert er niet door. Alleen wedergeboorte verandert de mens, want dan wordt het Woord van God in z'n hart geplant. Daarmee verandert de oude mens niet, maar komt de nieuwe mens naar boven.

Als je gefrustreerd wilt raken in het leven, dan moet je gaan leven zoals anderen dat van je verwachten. Het probleem daarbij is dat al die mensen verwachten dat je je anders voordoet dan je bent. Bovendien zijn hun verwachtingen vaak ook nog verschillend. En dan raak je jezelf kwijt en hebt een agoog nodig.

Het gaat allemaal over de zorgvuldigheden des levens en daar schijnen we dan hulp bij nodig te hebben. Hoe de Bijbel over de zorgvuldigheden des levens denkt?

Mark. 4: 19 En de **zorgvuldigheden** dezer wereld, en de verleiding des rijkdoms, en de begeerlijkheden omtrent de andere dingen, inkomende, verstikken het Woord, en het wordt onvruchtbaar.

Luk. 8: 14 En dat (zaad en dus Woord van God) in de doornen valt, zijn dezen, die gehoord hebben, en heengaande verstikt worden door de **zorgvuldigheden**, en rijkdom, en wellusten des levens, en voldragen geen vrucht.

Luk. 21: 34 En wacht uzelfen, dat uw harten niet te eniger tijd bezwaard worden met brasserij en dronkenschap, en **zorgvuldigheden** des levens, en dat u die dag niet onvoorzien overkome.

Het zijn allemaal dingen van deze wereld, deze maatschappij. Blijf gewoon jezelf! God verwacht van je dat je je onderwerpt aan Zijn Woord. Als je je laat onderwijzen in de Waarheid, dan word je vanzelf een vreemdeling voor en in deze wereld. Dat lijkt misschien niet fijn, maar je bent of wordt dan wel een identiteit. Paulus zei: 'Het leven is mij Christus'.

Als we ons aan een agoog onderwerpen, dan geven we ons leven dus uit handen. Als je dat al wilt doen, dan kun je je beter onderwerpen aan de Heer. Hij geeft ons dan Zijn identiteit. Hij is Degene Die Zich onderwierp, meer dan iemand anders, aan het Woord van God. Dat zou ook de beschrijving van onze eigen identiteit behoren te zijn. Wij zijn namelijk het eigendom van Christus en zouden op de beloften van onze God staan en daaruit leven. Hij is een goed werk aan ons begonnen en niemand kan ons uit Zijn hand rukken. Leidt Hij ons dan niet? Hij geeft ons een Voorbeeld, een Herder, een Leidsman. De Leider is ons vooruitgegaan en wij zouden Hem volgen.

Ago

We kennen het woord **ago** dus ook in onze taal.

Ago komt in het Nieuwe Testament 71 maal voor en gaat meestal zo letterlijk mogelijk over leiden: iemand bij de hand nemen en leiden.

In de brieven komt 'ago' 8 maal voor.

Ago = leiden. Dit woord heeft ook de betekenis in zich van 'brengen' en eventueel 'halen, ophalen'.

G71, ἀγῶ, agō, ag'-o

A primary verb; properly to *lead*; by implication to *bring, drive, (reflexively) go, (specifically) pass (time), or (figuratively) induce*: - be, bring (forth), carry, (let) go, keep, lead away, be open.

Rom. 2: 4 Of veracht gij den rijkdom Zijner goedertierenheid, en verdraagzaamheid, en lankmoedigheid, niet wetende, dat de goedertierenheid Gods u tot bekering **leidt**?

Leidt = ago. Leidt, of brengt.

De vraag is of men ook tot bekering komt. Waar leidt die leiding dan toe? Nou, de meesten komen niet tot bekering. Die leiding Gods is dus betrekkelijk en geldt alleen voor degenen die zich laten leiden. Die leiding is niet dwingend. Je kunt de Leider volgen, maar het is niet verplicht. Je kunt luisteren naar de stem van de Herder, maar het hoeft niet. Het punt is dan alleen dat je verdwaalt.

Rom. 8: 9 Doch gijlieden zijt niet in het vlees, maar in den Geest, zo anders de Geest Gods in u woont. Maar zo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe.

10 En indien Christus in ulieden is, zo is wel het lichaam dood om der zonden wil; maar de geest is leven om der gerechtigheid wil.

11 En indien de Geest Desgenen, Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zo zal Hij, Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken, door Zijn Geest, Die in u woont.

12 Zo dan, broeders, wij zijn schuldenaars niet aan het vlees, om naar het vlees te leven.

13 Want indien gij naar het vlees leeft, zo zult gij sterven; maar indien gij door den Geest de werkingen des lichaams doodt, zo zult gij leven.

14 Want zovelen als er door den Geest Gods **geleid** worden, die zijn kinderen (= zonen → huioi) Gods.

Geleid = ago.

Rom. 6 - 8 gaat over wat de norm voor onze levens is: Hoe zullen wij leven?

- Niet onder de heerschappij van de zonde (Rom. 6);
- Niet onder de heerschappij van de wet (Rom. 7);
- Maar onder de leiding van de Heilige Geest (Rom. 8).

Zonde is dwangmatig.

Wet is dwangmatig.

Leiding niet.

Als we onder de zonde of de wet leven, dan kunnen we daar niets aan doen.

Als we onder de leiding van de Heilige Geest leven, dan kunnen we ons daaraan onttrekken, door bijvoorbeeld onder de wet of de zonde te gaan leven.

In vers 14 staat niet 'kinderen', maar 'zonen'. Kinderen zijn niet verantwoordelijk, zonen wel. Zonen zijn erfgenamen.

Waarheen leidt het één en ander? Tot bekering en vervolgens tot zoonstelling. Maar alleen als men de Leider volgt.

- 15 Want gij hebt niet ontvangen den Geest der dienstbaarheid wederom tot vreze; maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen (= zoonstelling → huiiothesia), door Welken wij roepen: Abba, Vader!

Als je de Leider niet volgt, dan leidt dat tot dienstbaarheid = slavernij.

Vreze = wet.

Het gaat dus niet over adoptie (aanneming tot kinderen), maar over aanstelling tot zonen, tot erfgenamen. Dat is de aanstelling in het eerstgeboorterecht. Zoonschap is een functie die men eventueel verkrijgt. Izak kreeg het bijvoorbeeld in plaats van Ismaël en Jakob in plaats van Ezau. Dat is zoonstelling. De Geest brengt ons bij die zoonstelling, als we ons tenminste door die Geest laten leiden.

Het Hebreeuwse woord 'Abba' tussen al dat Grieks verwijst kennelijk naar de oudtestamentische betekenis van de term 'Vader' en die heeft te maken met erfrecht.

- 17 En indien wij kinderen zijn, zo zijn wij ook erfgenamen, erfgenamen van God, en mede-erfgenamen van (met) Christus; zo wij anders met *Hem* lijden, opdat wij ook met *Hem* verheerlijkt worden.

Erfgenaam is een ander woord voor zoon. De Geest leidt ons. Dat is in ieder geval de bedoeling. Hij brengt ons naar de zoonstelling.

Ef. 1: 13 In Welken ook gij *zijt*, nadat gij het woord der waarheid, *namelijk* het Evangelie uwer zaligheid gehoord hebt; in Welken gij ook *zijt*, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte;
14 Die het onderpand is van onze erfenis, tot de verkregene verlossing, tot prijs Zijner heerlijkheid.

De Heilige Geest is het Onderpand van onze erfenis. Zonder Hem dus geen erfenis. Wij zijn verzegeld met de Heilige Geest. Die Geest garandeert ons dat Hij ons bij de erfenis zal brengen, daar waar wij moeten zijn en waar God ons wil hebben. We volgen die man met een kruik water op z'n rug en dan komen we vanzelf in de opperzaal (Mark. 14: 12 – 16; Luk. 22: 7 – 13).
Waar woont Gij? Kom en zie! (Joh. 1: 39, 40). Volg Hem en je komt er vanzelf.

Of dingen in je leven leiding van de Heer zijn? Je weet het gewoon niet. De Heer gebruikt alles wel ten goede.

Rom. 8: 28 En wij weten, dat degenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, *namelijk* degenen, die naar *Zijn* voornemen geroepen zijn.

De Heer leidt ons leven niet van dag tot dag, want volgens dit vers worden ook de dingen die niet de bedoeling waren toch gebruikt ten goede. Vandaar het merkwaardige verschijnsel dat bij al die dingen waar het misging in je leven, en je achterom kijkt, je je af kunt vragen of Hij ons geleid heeft. Nou, dat niet dus, maar Hij gebruikt het. Het was dan niet de goede weg. De Heer laat je kijken en grijpt in. Je hebt dan je eigen leven geleid, met je eigen verantwoordelijkheid.

God is in ons een goed werk begonnen en zal dat voleindigen. Het gaat erom dat we dat ene doel voor ogen houden. De beste weg is de rechte weg. Maar ja, dat is lastig. Maar zeg vooral tegen de Heer dat je die rechte weg wilt gaan. Dan zal Hij je behoeden. Als je dan te ver uit de route gaat, grijpt Hij in en bewaart je ergens voor.

Ieder mens loopt tegen z'n eigen tekortkomingen aan. Er gaat ergens iets fout en voor de rest van je leven kun je chagrijnig zijn. Maar als we gelovig zijn, dan is Hij Degene Die al die dingen doet medewerken ten goede.

Wat is het goede? Onze aanstelling tot zonen. We zouden leren onder alle omstandigheden onze verantwoordelijkheid te nemen in ons leven.

Kijk naar het leven van Jozef. God had dat zo geregeld. De broers waren wel verantwoordelijk, maar de Heer heeft het ten goede gebruikt.

God zal je gebruiken voor Zijn dienst en als je daarvoor niet bekwaam bent, dan gebruikt Hij een ander. Of je moet wachten totdat je er wel klaar voor bent. De Heer kan je een tweede kans geven, of een derde. Hij stelt je voor het blok, of niet. Maar als je van de Heer niets leren wil, dan houdt het op. Dan blijft je werk voor de Heer bestaan uit hout, hooi en stoppelen. 'Heden, indien gij Zijn stem, zo verhardt uw harten niet!' (Ps. 95: 7; Hebr. 3: 7, 4: 7)

Verder met het woord **ago**.

1 Kor. 12: 2 Gij weet, dat gij heidenen waart, tot de stomme afgoden heengetrokken, naardat gij **geleid** werd.

Geleid = ago.

Stomme afgoden = afgoden die niets te zeggen hebben. Ze praten wel, maar hebben niets te zeggen. Midas Dekker zei eens: 'Dieren hebben geen verstand en hebben niets te zeggen. En zij zijn zo verstandig om dat dan ook niet te doen'.

Gal. 5: 18 Maar indien gij door den Geest **geleid** wordt, zo zijt gij niet onder de wet.

Geleid = ago.

Dit vers moet je altijd lezen naast Rom. 8: 14.

Niet onder de wet, want de Geest plaatst ons niet onder de wet.

Wet is voor kinderen (Gal. 4: 1 – 3). Kinderen zijn gesteld onder pedagogen en zullen nooit zonen worden. Maar...

Gal. 4: 4 ... wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet;
5 Opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou, *en* opdat wij de aanneming tot kinderen (zoonstelling) verkrijgen zouden.
6 En overmits gij kinderen (zonen) zijt, zo heeft God den Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!

Gal. 5: 18 is de samenvatting van hoofdstuk 4. Als je niet door de Zoon geleid wordt, kom je niet bij dat zoonschap uit. Wet is, zoals gezegd, namelijk voor kinderen en kinderen erven niet.

Volwassenen worden tegenwoordig steeds infantiel, kinderlijker, en nemen nergens meer hun verantwoordelijkheid voor. Alles ligt aan de overheid. Maar zolang wij door de Geest geleid worden, zijn wij niet onder de wet en leidt Hij ons naar onze erfenis. Wij zouden in ons leven onze verantwoordelijkheid nemen en Hij wil dat wij Hem dienen. Hij zegt: 'Nader tot Mijn troon en onderwerp je aan de Hogepriester en Hij zal je handen vullen. Daarbij zal Hij je helpen ter bekwamer tijd'.

Gal. 5: 22 Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid.

Dat is het resultaat van de leiding door de Geest. Het heeft dan die uitwerking in ons leven. Deze deugden worden in de natuurlijke mens niet gevonden. Nou ja, een beetje misschien. Het is de vrucht van het kennen van de waarheid.

1 Thess. 4: 14 Want indien wij geloven, dat Jezus gestorven is en opgestaan, also zal ook God degenen, die ontslapen zijn in Jezus, **wederbrengen** met Hem.

Brengen = ago. Weder staat er niet.

2 Tim. 4: 11 Lukas is alleen met mij. Neem Markus mede, en **breng hem** met u; want hij is mij zeer nut tot den dienst.

Brengen = ago. Het had ook vertaald kunnen worden met 'leidt hem met u'.

2 Tim. 3: 6 Want van dezen zijn het, die in de huizen insluipen, en nemen de vrouwkens gevangen, die met zonden geladen zijn, en door menigerlei begeerlijkheden **gedreven** worden;

Gedreven = ago.

Hebr. 2: 10 Want het betaamde Hem, om Welken alle dingen zijn, en door Welken alle dingen zijn, dat Hij, vele kinderen (zonen) tot de heerlijkheid **leidende**, den oversten Leidsman hunner zaligheid door lijden zou heiligen.

Leidende = ago.

God leidt ons tot heerlijkheid. Het gaat over de heerlijkheid van de zonen Gods. Wij worden geleid, niet in de wet, maar in de waarheid. Die waarheid leidt tot heerlijkheid.

Archègos

De overste Leidsman zou door lijden geheiligd worden.

Overste Leidsman = archègos.

Arch = aarts = eerste.

Ègos = leider.

Overste Leidsman; G747, ἀρχηγός, archēgos, ar-khay-gos'

From [G746](#) and [G71](#); a *chief leader*: - author, captain, prince.

Hebr. 2: 10 Want het betaamde Hem, om Welken alle dingen zijn, en door Welken alle dingen zijn, dat Hij, vele kinderen (= zonen) tot de heerlijkheid leidende, den **oversten Leidsman** hunner zaligheid door lijden zou heiligen.

Overste Leidsman = Archègos.

Hij is dus de Eerste, de belangrijkste Leider. De eerste gaat per definitie voorop. Degene die aan de leiding gaat is de eerste. Misschien zijn er nog meerdere leiders, maar deze ligt voorop. Wij kennen in de Gemeente de herders, maar ook de overste Leidsman, Christus. Op Hem zouden wij ons richten. Hij gaat voorop, op weg naar de zoonstelling. Hij is ook de Eerste Die de zoonstelling ontvangen heeft.

Hij is in Zijn opstanding tot Zoon gesteld. God zou echter vele zonen tot heerlijkheid leiden, tot zoonstelling. Christus ging ons echter voor en in die zin leidt Hij ons, net als de herder die de schapen voorgaat. De schapen moeten leren luisteren naar zijn stem en dan zullen ze hem volgen.

Archègos komt nog een paar keer voor in de Bijbel:

Hand. 3: 15 En den **Vorst** des levens hebt gij gedood, Welken God opgewekt heeft uit de doden; waarvan wij getuigen zijn.

De **Vorst** = archègos.

Dat is nog steeds de overste Leidsman, Die ons is voorgegaan.

Hand. 5: 31 Dezen heeft God door Zijn rechterhand verhoogd tot een **Vorst** en Zaligmaker, om Israël te geven bekering en vergeving der zonden.

Vorst = archègos.

Hebr. 12: 1 Daarom dan ook, alzo wij zo groot een wolk der getuigen rondom ons hebben liggende, laat ons afleggen allen last, en de zonde, die *ons* lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is;

2 Ziende op den **oversten Leidsman** en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke, voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen, en schande veracht, en is gezeten aan de rechter*hand* des troons van God.

In Hebr. 2: 10 gaat de Zoon voorop op weg naar de heerlijkheid; in Hebr. 10 wijst Hij de weg en hier wordt ons er op gewezen dat we Hem zouden volgen.

Wolk der getuigen rondom ons hebben liggende = degenen die gestorven zijn, maar nog steeds getuigen.

Lijdzaamheid = geen geduld, maar geestdrift, passie.

Lijdzaamheid betekent dat je je laat leiden. Degene die leidt gaat voorop en degene die volgt lijdt. Als je je onderwerpt, dan laat je je leiden door iets of iemand. 'Bezit uw zielen in uw lijdzaamheid' (Luk. 21: 19). Geef je over met alle kracht en passie.

Passie = je kunt er niets aan doen, maar het is niet te stoppen. Het is niet zitten, maar lopen.

Ons is een loopbaan voorgesteld. Dat is niet nodig als iemand ons bij de hand zou nemen. Dan hoef je je doel ook niet te weten.

Maar Hij zegt: 'Doet handeling totdat Ik kom'. Dat is je loopbaan en je doet er het beste aan die loopbaan toch maar te lopen. Niet wachten bij een tweekoppig, in de hoop dat de Heer je de weg een keer zal wijzen, maar verder gaan. Je moet het zelf doen. Je hoeft de lat heus niet zo laag te leggen.

Wij zouden met lijdzaamheid lopen de loopbaan die ons is voorgesteld. We hebben allemaal onze gaven gekregen; benut ze in dienst van de Heer. Het is een baan, een loopbaan des geloofs. Die is voor iedereen weer anders, maar kenmerkend voor al die loopbanen is dat we trouw zijn aan de Heer en die loopbaan lopen in geloof.

De Heer liep over de woelige baren van de levenszee. Toen stapte Petrus uit de boot en zolang hij zag op de Heere Jezus zakte hij niet weg in de wateren. Zo is het bij ons ook: ziende op Jezus, Hem dienende, zak je niet weg in de wateren, maar kom je bij de heerlijkheid terecht.

De Heere Jezus ging voorop en aan het einde van Zijn loopbaan werd Hij met heerlijkheid en eer gekroond (Hebr. 2: 7). Hij liep Zijn loopbaan, verachtte het

kruis en de schande. Het resultaat daarvan is dat Hij nu aan de rechterhand van God zit in de hemel. Zo ook met ons. Het land mag dan onbekend zijn, maar Hij leidt ons er naartoe. Al slingerend gaan we op die weg, maar dat maakt op zich niet zoveel uit, als we het doel maar in het oog houden, namelijk de overste Leidsman.

Navolgers van Christus zijn betekent trouw zijn aan de Heer en Zijn Woord. En het is te hopen dat de Heer ons niet bij elke stap in ons leven helpt, maar dat wij zelf Hem volgen.

Hodegeo

Hodegeo = de weg wijzen.

Hodegeo: G3594,

- 1) to be a guide, lead on one's way, to guide
- 2) to be a guide or a teacher
 - a) to give guidance to

Joh. 16: 12 Nog vele dingen heb Ik u te zeggen, doch gij kunt die nu niet dragen.
 13 Maar wanneer Die zal gekomen zijn, *namelijk* de Geest der waarheid, Hij zal u in al de waarheid **leiden**; want Hij zal van Zichzelf niet spreken, maar zo wat Hij zal gehoord hebben, zal Hij spreken, en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen.

Dat is wat Christus doet: Hij wijst ons de weg in Zijn Woord.

Hodegeo komt nog vier keer voor:

Matt. 15: 14 Laat hen varen; zij zijn blinde leidlieden der blinden. Indien nu de blinde den blinde **leidt**, zo zullen zij beiden in de gracht vallen.

Luk. 6: 39 En Hij zeide tot hen een gelijkenis: Kan ook wel een blinde een blinde op den weg **leiden**? Zullen zij niet beiden in de gracht vallen?

Hand. 8: 31 En hij zeide: : Hoe zou ik toch kunnen, zo mij niet iemand **onderricht**? En hij bad Filippus, dat hij zou opkomen, en bij hem zitten.

Door onderricht iemand de weg wijzen.

Openb. 7: 17 Want het Lam, Dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hun een **Leidsman** zijn tot levende

fontein der wateren; en God zal alle tranen van hun ogen afwissen.

Het Lam is de Leidsman en zal de weg wijzen. Waarheen? Naar grazige weiden, naar de waarheid, die leidt naar de erfenis.

Joh. 8: 31 Jezus dan zeide tot de Joden, die *in* Hem geloofden:
Indien gijlieden in Mijn woord blijft, zo zijt gij waarlijk
Mijn discipelen;
32 En zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u
vrijmaken.

Waarvan? Van de heerschappij van de zonde, van de heerschappij van de wet en van de heerschappij van de dood.

Hoe dan? Doordat wij de waarheid leren verstaan. Hoe we ook leven, het gaat erom dat we trouw blijven aan de Heer. En als er in ons leven schande over ons gesproken wordt, dat werd er over de Heere Jezus ook. Het is vanzelfsprekend dat de wereld ons belastert en schande van ons spreekt.

We zouden als individuele gelovigen voor Hem kiezen, Hem willen dienen en dat ook tegen Hem zeggen. Hij beproeft je daar waarschijnlijk in. Dan lopen we een weg en die weg gaat via de inplanting van het Woord in onze harten. Een mens zou zo snel mogelijk en zoveel mogelijk zijn eigen leven dragen en leiden, maar dan als kind van God. Het gaat niet over een loopbaan in de wereld, maar over een loopbaan in dienst van Hem. Wij zouden Hem leren kennen en op Hem zien. En als je bedenkt dat het je wat kost, het heeft Hem meer gekost. Of dat je moet lijden; bedenk dan maar dat Hij meer geleden heeft.

Deo volente

Jak. 4: 13 Welaan nu gij, die daar zegt: Wij zullen heden of morgen naar zulk een stad reizen, en aldaar een jaar doorbrengen, en koopmanschap drijven, en winst doen.
14 Gij, die niet weet, wat morgen *geschieden zal*, want hoedanig is uw leven? Want het is een damp, die voor een weinig *tijds* gezien wordt, en daarna verdwijnt.
15 In plaats dat gij zoudt zeggen: Indien de Heere wil, en wij zullen leven, zo zullen wij dit of dat doen.
16 Maar nu roemt gij in uw hoogmoed; alle zodanige roem is boos.

Zo de Heere wil = in het Latijn 'Deo volente'.

Indien de Heer het wil. Het is inderdaad de bedoeling dat de Heer overal de hand in heeft. 'Ik ga Deo volente morgen vissen.' Hoezo? Heeft de Heer van tevoren bepaald wat we wel en niet zouden doen?

'Als de Heer wil, zo zullen wij dit of dat doen.' Maar dat staat er niet, want er staat nog iets tussen: 'en zo wij leven'. In andere vertalingen staat:

- NBG-vertaling : indien de Heere wil, zullen wij leven en dit of dat doen.
- Leidse vertaling: indien de Heere het wil, zullen wij in het leven blijven en dit of dat doen;
- Brouwer vertaling: Zo de Heer wil zullen wij leven...
- Petrus Canisius vertaling: Zo de Heer het wil zullen we leven...

Wat wil de Heer wel of niet? Of we leven of niet. Als Hij ons in leven wil houden doet Hij dat en anders niet. Houdt Hij ons dan eventueel in leven? Niet dat Hij daar dagelijks mee bezig is, maar het kan. Doet Hij ons dan overlijden? Dat kan, maar incidenteel. Als je Hem in de weg loopt, dan kan Hij je uit de weg ruimen. Maar om nu te zeggen dat dat de regel is...

Pred. 7: 2 Het is beter te gaan in het klaaghuis, dan te gaan in het huis des maaltijds; *want* in hetzelfde is het einde aller mensen, en de levende legt het in zijn hart.

Klaaghuis = sterfhuis.

Als je daar bent en dus geconfronteerd wordt met de dood, dan weet je dat je zuinig op je leven moet zijn. Als je iets wil, begin er dan vandaag nog aan. In de bruiloftszaal (huis des maaltijds) denk je dat het leven oneindig is, maar ooit houdt het natuurlijk een keer op.

Het is dus hoogmoedig om te bepalen wat je gaat doen. Het is Deo volente. En hoe minder je van het leven hebt, hoe waardevoller het wordt. We zijn kinderen Gods en afhankelijk van wat we hier hebben. Maar we zouden de tijd die ons nog overig is leven in afhankelijkheid van de Heer.

Matt. 6: 25 Daarom zeg Ik u: Zijt niet bezorgd voor uw leven, wat gij eten, en wat gij drinken zult; noch voor uw lichaam, waarmede gij u kleden zult; is het leven niet meer dan het voedsel, en het lichaam dan de kleding.

26 Aanziet de vogelen des hemels, dat zij niet zaaien, noch maaien, noch verzamelen in de schuren; en uw hemelse Vader voedt *nochtans* dezelve; gaat gij dezelve niet veel te boven?

Ze hebben geen pensioenregeling, beleggingsverzekering of iets dergelijks.

27 Wie toch van u kan, met bezorgd te zijn, een el aan zijn lengte toedoen?

Het gaat natuurlijk over de lengte van je leven (metafoor).

28 En wat zijt gij bezorgd voor de kleding? Aanmerkt de leliën des velds, hoe zij wassen; zij arbeiden niet, en spinnen niet;

29 En Ik zeg u, dat ook Sálomo, in al zijn heerlijkheid, niet is bekleed geweest, gelijk een van deze.

30 Indien nu God het gras des velds, dat heden is, en morgen in den oven geworpen wordt, alzo bekleedt, zal Hij u niet veel meer *kleden*, gij kleingelovigen?

31 Daarom zijt niet bezogd zeggende: Wat zullen wij eten, of wat zullen wij drinken, of waarmede zullen wij ons kleden?

De wereld leeft op die manier en gaat zonder God door het leven.

Is God jouw hemelse Vader; in het dagelijkse leven? Als je deze dingen aanneemt, dan verkort dat het gebed aanzienlijk.

Eten en drinken is een metafoor voor de dagelijkse levensbehoeften.

Matt. 6: 5 Maar gij, wanneer gij bidt, zo zult gij niet zijn gelijk de geveinsden; want die plegen gaarne, in de synagogen en op de hoeken der straten staande, te bidden, opdat zij van de mensen mogen gezien worden. Voorwaar, Ik zeg u, dat zij hun loon weg hebben.

6 Maar gij, wanneer gij bidt, gaat in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bidt uw Vader, Die in het verborgen is; en uw Vader, Die in het verborgen ziet, zal het u in het openbaar vergelden.

7 En als gij bidt, zo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de heidenen; want zij menen, dat zij door hun veelheid van woorden zullen verhoord worden.

8 Wordt dan hun niet gelijk, want uw Vader weet, wat gij van node hebt, eer gij Hem bidt.

Geeft Hij dan alles wat wij behoeven? Nou, dat valt nog te bezien.

Matt. 6: 32 Want al deze dingen zoeken de heidenen; want uw hemelse Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft.

- 33 Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden.
- 34 Zijt dan niet bezorgd tegen den morgen; want de morgen zal voor het zijne zorgen; *elke* dag heeft genoeg aan zijn zelfs kwaad.

Richt je op Gods weg, Die zegt dat elk mens een zondaar is en verloren. Erken dat Hij rechtvaardig is. Iedereen zegt dat wij wet nodig hebben, maar de Bijbel zegt dat genade zou heersen.

Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid en al deze dingen zullen u toegeworpen worden.

Hij doet het ons dan toevallen. Hij werpt het ons toe. Hij geeft ons wat wij nodig hebben. Hij is bij machte overvloedig te doen, boven wat wij wensen. Hij doet alle dingen medewerken te goede, voor degenen die Hem liefhebben. Hij geeft royaal (Koninklijk), boven elk voorstellingsvermogen.

Je zou het eigen kwaad van vers 34 niet loskoppelen van het voorgaande gedeelte. Het hangt van zoveel dingen af hoe het leven zal lopen. Maar wij zouden leven uit de hand van de Heer, één dag tegelijk, stap voor stap.

Wij houden de blik gericht op Degene Die we altijd zien, omdat we Hem kennen, namelijk onze overste Leidsman des geloofs.

We mogen Hem leren kennen uit Zijn Woord, maar ook in de praktijk van ons leven. We zijn onderweg naar een land dat we ons niet voor kunnen stellen. Daarnaast mogen we uitzien. En... het bootje mag misschien verloren gaan, maar de inzittenden worden behouden.

Hij leert ons volwassen te zijn en dat regeltjes tot niets leiden. Hij plant Zijn Woord in onze harten en dat zou ons denken veranderen (Rom. 12: 1, 2).

Daardoor kunnen we staan in de vrijheid en in de genade en daardoor mogen we Zijn Naam verheerlijken in ons leven. Amen